

รูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับบัณฑิตศึกษา  
หลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา  
The Educational Model of Master of Teaching Chinese to Speakers of Other  
Languages in the Post-Pandemic Era of Suan Sunandha Rajabhat University

Xingyue Shao<sup>1</sup>, สุกดา สุวรรณภิรมย์<sup>2</sup>, ธิปัตย์ โสติดิวรรณ<sup>3</sup> และ สุนทร พจณ<sup>4</sup>  
Xingyue Shao<sup>1</sup>, Suda Suwannapirom<sup>2</sup>, Tipat Sottiwan<sup>3</sup> and Suntorn Phajon<sup>4</sup>

สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา  
Development Administration, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand  
Corresponding Author, E-mail: xingyue.s017@outlook.com<sup>1</sup>

Received: 2024-6-10; Revised: 2024-6-26; Accepted: 2024-6-27

#### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษา 2) พัฒนารูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษา และ 3) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาหลังสถานการณ์โควิด-19 การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสม การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาชาวไทยระดับปริญญาโท สาขาวิชาการเรียนการสอนภาษาจีน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทารุ่นที่ 1 ถึงรุ่นที่ 4 ทั้งหมด 30 คน การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัยชาวจีน 5 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้วิเคราะห์คือ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ SWOT Analysis

ผลการวิจัยพบว่า 1) โรคระบาดโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนอย่างรุนแรง และสามารถใช้อารมณ์ในการเรียนการสอนแบบออนไลน์ทำให้การเรียนการสอนดำเนินต่อไปได้ 2) การพัฒนารูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษา ต้องแสวงหาโอกาสในยามวิกฤต ใช้ข้อดีของทั้งรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์และออนไซต์ ให้มีประโยชน์เพื่อรับมือกับปัญหาและวางแผนการพัฒนาระยะยาว ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาได้พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มากขึ้น และ 3) การพัฒนาทรัพยากรวัสดุการเรียนการสอนสำหรับการเรียนการสอนแบบผสมผสานเสริมสร้างระบบการประเมินผลให้สมบูรณ์ขึ้น มีการวางแผนในเรื่องการดูแลนักศึกษาและการอบรมคณะอาจารย์สนับสนุนทางด้านเทคนิคการรักษาดูแลอินเทอร์เน็ต

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีน, ระดับบัณฑิตศึกษา, โควิด-19

## Abstract

This research aims to 1) studying the current situation and guidelines for teaching and learning Chinese at the graduate level 2) develop a model for teaching Chinese at the graduate level and 3) evaluate the effectiveness of the model at the graduate level of Suan Sunandha Rajabhat University. The research will employ a mixed research. In quantitative research, sample group is a Thai student at the graduate level Chinese language teaching major of Suan Sunandha Rajabhat University, 1st to 4th, total 30 people. Qualitative research, key informants include 5 Chinese university professors of Suan Sunandha Rajabhat University. The tools used were questionnaires and in-depth interviews. The statistics used for analysis are frequency, percentage, standard deviation and SWOT Analysis.

The research results found that 1) the COVID-19 epidemic Severely affecting teaching and learning and can use online teaching formats allowing teaching to continue, 2) the development of a model for teaching and learning Chinese at the graduate level in the Post-COVID-19 Situation endemic must be in pursuit of opportunities in period of crisis taking advantage of both online and on-site teaching methods to tackle current issues and strategies for long-term development with more efficiency and effectiveness. And 3) The development of teaching material resources for blended learning will promote and strengthen the evaluation system with a plan for student supervision and faculty training. Technical support of the Internet maintains in accordance with the blended learning model.

**Keywords:** The Educational Model of Master of Teaching Chinese, The Post-Pandemic Era, COVID-19

## บทนำ

การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและอิทธิพลของประเทศจีนได้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว กระแสนิยมจีนก็กลายเป็นกระแสนิยมไปเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในประเทศไทย ตามข้อมูลจากสำนักงาน “ฮั่นป๋ัน (HANBAN)” ประจำประเทศไทย ระบุว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีสถาบันขงจื๊อมากที่สุดในโลก คือ จำนวน 13 แห่ง ทั่วประเทศ และห้องเรียนขงจื๊ออีก 11 แห่ง (ธัญญารัตน์ มะลาศรี และ Wei, 2560) ถึงต้นปี 2021 สถาบันขงจื๊อได้ขยายเพิ่มเป็น 16 แห่ง มีครูอาสาสมัครชาวจีนเกินกว่า 17,000 คนกระจายสอนภาษาจีนอยู่ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศไทยมากกว่า 1000 แห่ง นักศึกษาและนักเรียนชาวไทยที่เรียนภาษาจีนมีมากกว่าหนึ่งล้านคน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาร่วมมือกับมหาวิทยาลัยยูนนานของประเทศจีน ได้เปิดหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะต่างประเทศในปี 2019 เพื่อจะส่งเสริมกิจกรรมการ

เรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ผลิตภัณฑ์ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะทางด้านภาษาจีนอย่างครบถ้วน สร้างองค์ความรู้เชิงวิชาการ ตั้งแต่ปี 2019 ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาได้เปิดหลักสูตรเป็นต้นมา ได้รับสมัครนักศึกษาชาวไทย ระดับปริญญาโททั้งหมด 4 รุ่น รุ่นที่ 1 ได้รับนักศึกษารุ่นที่ 1 จำนวน 34 คน นักศึกษารุ่นที่ 2 จำนวน 9 คน นักศึกษารุ่นที่ 3 จำนวน 7 คน นักศึกษารุ่นที่ 4 จำนวน 7 คน มีทั้งหมด 57 คน แต่โรคระบาดโควิด-19 ได้แพร่ระบาดไปทั่วโลกตั้งแต่ปี 2019 ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนทั่วโลก หลังจากโควิด-19 ได้แพร่ระบาดมา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเริ่มจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ วิธีการเรียนการสอนแบบนี้ถือว่าเป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับผู้สอนและผู้เรียน ระหว่างโควิด-19 จนถึงทุกวันนี้ นักศึกษาที่ยังลงทะเบียนอยู่เหลือเพียง 30 คน มีรุ่นที่ 1 จำนวน 13 คน รุ่นที่ 2 จำนวน 3 คน รุ่นที่ 3 จำนวน 7 คน รุ่นที่ 4 จำนวน 7 คน

เพื่อจะรับมือกับการท้าทายใหม่ให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ตั้งแต่ปี 2019 ในระหว่างผู้เขียนสอนภาษาจีนให้กับนักศึกษาชาวไทย ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทานั้น ได้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนแบบออนไลน์และไฮบริด และการเรียนการสอนเกิดปัญหาใหม่ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 และหลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่น ได้แก่

1) ผลการเรียนการสอนไม่พึงประสงค์ ตามการสัมภาษณ์จากนักศึกษาชาวไทยระดับปริญญาโท สาขาวิชาการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศได้ระบุว่า หลังจากปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ นักศึกษาไม่ค่อยได้เจอกับผู้สอน การฝึกพูด ฝึกใช้ภาษาจีนต้องทำเอง เช่น เรียงศัพท์ เป็นประโยค การฝึกพูดสนทนาตามสถานการณ์ ซึ่งแต่ก่อนเป็นแบบฝึกหัดจัดทำในห้องเรียน ผู้เรียนมีตรงไหนไม่เข้าใจหรือออกเสียงผิด ผู้สอนสามารถอธิบายให้ผู้เรียนทันที ผู้สอนของสาขานี้ก็ให้ความคิดเห็นว่าการสอนแบบออนไลน์ไม่สามารถสอนแบบหน้าต่อหน้า ไม่สามารถรับรู้ถึงความเข้าใจของผู้เรียน ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันใจ ผู้สอนยังไม่สามารถตรวจสอบสภาพการเรียนของผู้เรียนนอกเวลาเรียน ลดการควบคุมความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงกลับมีผลการเรียนการสอนไม่ตามจุดประสงค์

2) รูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ หลังจากโควิด-19 ระบาดขึ้นมา ผู้เขียนได้สังเกตถึงจำนวนนักศึกษาของสาขาวิชาดังกล่าวลดลงไป แต่ก่อนเรียนในห้องเรียน การเข้าเรียนเฉลี่ยของนักศึกษาเกือบ 98% แต่หลังจากเรียนแบบออนไลน์แล้ว การเข้าเรียนเฉลี่ยของนักศึกษาเหลือแค่ 92% นักศึกษาบางคนให้สัมภาษณ์ว่าระหว่างสอนแบบออนไลน์ ยังขาดทรัพยากรการเรียนการสอนทางออนไลน์ บางที พวกเขาไม่ถนัดใช้อุปกรณ์อินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชัน (application) สำหรับในการเรียนการสอน จึงส่งผลกระทบต่อรูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนมีประสิทธิภาพไม่ตามที่คาดหวัง

ประเทศไทยกำลังอยู่หลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่น อย่างไรก็ตาม เราต้องเผชิญปัญหาที่โควิด-19 นำมาให้เรา โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตในสังคม ในขณะเดียวกันโควิด-19 ส่งผลกระทบให้กับวิธีการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ไม่น้อย

ตามปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้เขียนอยากจะศึกษาสภาพรูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับ บัณฑิตศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

หาแนวทางใหม่เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยจากมุมมองของการเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติ

### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาหลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่น
3. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาหลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่น

### การทบทวนวรรณกรรม

#### แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีน

ประเทศจีนได้เสนอแนวคิด “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” และ “โชคชะตาร่วมกันสำหรับมวลมนุษยชาติ” ด้วยโลกาภิวัตน์ทางเศรษฐกิจ เปิดช่องทางการพัฒนาการเผยแพร่ภาษาจีนให้กับทั่วโลกอีกครั้ง กระแสการเรียนภาษาจีนได้แพร่กระจายไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ทำให้สถาบันขงจื่อและห้องเรียนขงจื่อได้บานสะพรั่งในทั่วโลก ชาวต่างชาติที่สมัครเรียนภาษาจีนมีจำนวนมากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดการทำนายและความต้องการใหม่ทางด้านการพัฒนาสาขาวิชาการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ

Shao bin Fu Cong และ Liu Jingjing (2020) มีความคิดเห็นว่าสถาบันขงจื่อทำให้สาขาวิชาการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศระดับปริญญาโทได้เกิดขึ้น ตั้งแต่แรกเริ่มที่สาขาวิชานี้ได้ตั้งขึ้นมาในสถาบันขงจื่อจากสำนักงานใหญ่ การอบรมคณะอาจารย์ของสถาบันฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับผู้สอนภาษาจีนกับคนต่างชาติเป็นภารกิจสำคัญ และสำหรับ Lin Xiuqin (2012) มีความคิดเห็นว่า การพัฒนาความสามารถการสอนภาษาจีนให้กับชาวต่างชาตินั้น เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาสาขาวิชาการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ เราควรให้ความสำคัญในเรื่องนี้ และถือเป็นภารกิจสำคัญของการเรียนการสอน

#### การเรียนการสอนแบบออนไลน์

Cremo (2008) นิยามความหมายของคำ “การศึกษาทางไกล” ว่าเป็นการวางแผนการเรียน ได้แก่ การเรียนการสอนสำหรับผู้สอนและผู้เรียนในเมื่อทั้งสองฝ่ายมีระยะห่างในเวลาหรือปริภูมิ ท่านยังระบุอีกว่ารูปแบบการศึกษาทางไกลมีหลายประเภท ได้แก่ การเรียนออนไลน์ การเรียนแบบ E-learning การเรียนแบบกระจาย การเรียนผ่านทางโทรศัพท์หรือทางวิดีโอ การเรียนแบบผสม เป็นต้น

Fanjie (2010) ได้บ่งชี้ถึงอุปสรรคที่มีอยู่ในความต้องการของบทบาทการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในทางด้านการพัฒนาประเทศจีนไปสู่สากล เพื่อบรรลุเป้าหมายนี้ เราจำเป็นต้องใช้ประโยชน์ของคาบเรียนภาษาจีนทางออนไลน์อย่างเต็มที่ ปรับตำราแบบเรียนและคู่มือเกี่ยวกับวิชาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ การ

เรียนการสอนของประเทศที่เราากำลังจัดการเรียนการสอนนั้น และจัดการการสื่อสารระหว่าง “การสอน” กับ “การเรียนรู้”

Changchang (2021) ได้เปรียบเทียบลักษณะการเรียนการสอนภาษาจีนระดับสากลโดยผ่านทางออนไลน์และอยู่ห้องเรียน และลักษณะของแอปพลิเคชันการเรียนการสอนภาษาจีนระดับสากลต่าง ๆ แอมยังได้สัมภาษณ์ผู้สอนและผู้เรียน เพื่อสรุปข้อดีและข้อเสียสำหรับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ผู้เขียนคนนี้เห็นด้วยกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพราะว่าจะได้ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนให้กับชาวต่างชาติโดยไม่จำกัดพื้นที่ และสามารถใช้ทรัพยากรทางอินเทอร์เน็ตให้เต็มที่ เพื่อขยายกระจายการใช้ภาษาจีน ลดต้นทุนการเรียนการสอน

### ทฤษฎี SWOT Analysis

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อจะพัฒนารูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาหลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่นโดยมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องคือ SWOT Analysis กล่าวคือ วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งโอกาสและภัยคุกคาม (อุปสรรค) ในรอบระยะเวลาที่ต้องการ ทั้งนี้เพื่อประกอบการวางแผนการในการใช้วิธีการใช้วิธีการและทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด

#### ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ SWOT

| การวิเคราะห์ SWOT |                       |                      |
|-------------------|-----------------------|----------------------|
| สภาพแวดล้อมภายใน  | S:Strength (จุดแข็ง)  | W:Weakness (จุดอ่อน) |
| สภาพแวดล้อมภายนอก | O:Opportunity (โอกาส) | T:Threat (อุปสรรค)   |

จากตารางข้างต้นได้เห็นว่า การวิเคราะห์ SWOT จะวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งวิเคราะห์จากมุมมองสี่ด้าน ได้แก่

S: Strength (จุดแข็ง), W: Weakness (จุดอ่อน), O: Opportunity (โอกาส) และ T: Threat (อุปสรรค)

โดย S และ W เป็นการวิเคราะห์ภายในองค์กร (Internal Analysis)

O และ T เป็นการวิเคราะห์ภายนอกองค์กร (External Analysis) (ธนาชัย สุวนิตย์ และพรชัย อรรถนันทน์, 2014)

วิธีการ SWOT อีกแบบหนึ่งที่จับคู่วิเคราะห์ เรียกว่า TOWS Matrix กล่าวคือ หลังจากที่มีการประเมินสภาพแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดแล้ว ก็จะนำมาข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบแมทริกซ์โดยใช้ตารางที่เรียกว่า TOWS Matrix โดย TOWS Matrix เป็นตารางการวิเคราะห์ที่นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดออกมาเป็นยุทธศาสตร์ประเภทต่าง ๆ ในการนำเทคนิคที่เรียกว่า TOWS Matrix มาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์นั้น (เอกชัย บุญญาธิฐาน, 2553)

### รูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนของประเทศไทย

ตามประกาศของแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและความสามารถในการแข่งขันของชาติ พ.ศ.2549-2553 และ แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนและ

ความสามารถการแข่งขันของชาติ พ.ศ.2549-2553 ได้ระบุว่า ยกสถานะของรายวิชาภาษาอังกฤษและภาษาจีนให้สูงขึ้นอย่างมีกลยุทธ์ในด้านการแข่งขันของชาติ แผนยุทธศาสตร์สองฉบับนี้ได้อธิบายถึงสถานการณ์การเรียนการสอนและปัญหาที่มีอยู่ตอนนี้ของรายวิชาภาษาอังกฤษและภาษาจีน กำหนดแผนการพัฒนาและเป้าหมายประจำปีของรายวิชาภาษาอังกฤษและภาษาจีน รัฐบาลไทยจะสนับสนุนการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษและภาษาจีนให้มากขึ้น

ในขณะเดียวกัน สถาบันอุดมศึกษาประเทศจีนและประเทศไทยเริ่มมีความร่วมมือ จากการเปิดสถาบันขงจื่ออย่างเป็นทางการแห่งแรกในประเทศไทยในปี 2006 จนถึงปี 2021 มีสถาบันขงจื่อซึ่งทั้งหมด 16 แห่งโดยความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาจีนและไทย ในปัจจุบันนี้ มีคนสมัครเรียนภาษาจีนเป็นจำนวนมากศาลโดยการส่งเสริมของรัฐบาลไทยกับจีน และการสนับสนุนจากวงการต่าง ๆ ของสังคมไทยกับจีน การเรียนการสอนภาษาจีนได้พัฒนาอย่างเจริญรุ่งเรืองเหมือนไม่เคยประกำมาก่อน ตามสถิติของกระทรวงศึกษาธิการแห่งประเทศไทยของปี 2019 ได้ระบุว่า ทั้งประเทศไทยมีสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 168 แห่ง(ของรัฐมี 96 แห่ง ของเอกชนมี 72 แห่ง) ในบรรดาสถาบันอุดมศึกษานั้น มี133 แห่ง (ของรัฐมี 95 แห่ง ของเอกชนมี 38 แห่ง) เปิดสอนภาษาจีน นักเรียนจำนวนทั้งหมดเกินกว่า 26,000 คน มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนภาษาจีนได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ฯ

### **สภาพรูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**

เพื่อจะรับผลประโยชน์จากนโยบาย “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง”ของประเทศไทย คำนี้ถึงกระแสเงินกำลังจะมาแรงในประเทศไทย อีกทั้งยังจะตอบสนองความต้องการของผู้เรียนภาษาจีนระดับสูงในปี 2019 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาของประเทศไทยและมหาวิทยาลัยยูนิอันของประเทศไทยจึงมีความร่วมมือในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศระดับปริญญาโท โดยมีจุดประสงค์เพื่อที่จะผลิตมหาบัณฑิตร่วมกันและบุคคลกรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาจีนระดับสูง ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาจีนของผู้เรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มากขึ้น ช่วยผู้เรียนชาวไทยมีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมจีนและประเพณีจีนให้ลึกซึ้งขึ้น โดยอาศัยจุดดีเด่นของภาษาจีนต่างของมหาวิทยาลัยครบวงจร เพื่อได้เปิดหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการของการเผยแพร่วิชาการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ และผลิตบุคคลกรเฉพาะด้านการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีน บุคคลกรที่มีทักษะการสื่อสารภาษาจีนและการเผยแพร่วัฒนธรรมจีน

หลักสูตรนี้รับแต่นักศึกษาชาวไทยที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า เรียนระยะ 3 ปี เน้นการปฏิบัติการใช้ภาษาจีนเป็นหลัก มุ่งสู่ความต้องการทางวิชาชีพของผู้สอนภาษาจีนนานาชาติ ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ภาษาจีน การสื่อสารวัฒนธรรมจีนและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม เป็นโครงสร้างหลักสูตรที่มีหมวดวิชาแกน หมวดวิชาเสริมความสามารถหลาย ๆ ด้านและหมวดวิชาปฏิบัติ หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรความร่วมมือ ตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเรียนการสอน

ภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยยูนนาน ได้แบ่งเป็นหมวดวิชาปริญญา (Degree course) หมวดวิชานอกปริญญา (Non-Degree course) และวิชาภาคบังคับรวมทั้งหมดเป็นหมวดหมู่ที่สำคัญ (Categories) ตามข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัย นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาด้วยวิทยานิพนธ์ และจำเป็นต้องมีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 41 หน่วยกิตตลอดหลักสูตร 3 ปีนี้ และจะเรียนช่วงเช้า 10:00-12:00 น. ช่วงบ่าย 13:00-17:00 น. ในวันเสาร์ของแต่ละสัปดาห์

### **สภาพรูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา หลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**

หลังจากโควิด-19 ระบาดขึ้นมา รัฐบาลไทยได้ดำเนินมาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาได้ออกประกาศเรื่องแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-19 (ฉบับที่ 3) ในวันที่ 19 มีนาคม 2020 มีเนื้อหาดังนี้ “...เพื่อเป็นการป้องกันและเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ที่มีแนวโน้มจะเกิดการระบาดรุนแรงในวงกว้างและยาวนาน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในสุขภาพของนักศึกษา อาจารย์และบุคลากรเป็นสำคัญ จึงเห็นสมควรประกาศทางการเพิ่มเติมดังต่อไปนี้ (1) การจัดการเรียนการสอนทุกระดับทั้งในมหาวิทยาลัยและศูนย์กานศึกษาให้งดการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน จนกว่าจะมีประกาศเป็นอย่างอื่น โดยให้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์เท่านั้นโดยเลือกรูปแบบการสอนแบบออนไลน์ตามความเหมาะสม...” ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาได้กลายเป็นแบบออนไลน์ ต่อมา สถานการณ์โควิด-19 ได้คลี่คลายลง ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาได้ปรับเปลี่ยนนโยบายการจัดการเรียนการสอนตามสถานการณ์ที่แท้จริง

ผู้บริหารได้ปรับรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาตามการประกาศดังกล่าว ดำเนินการเรียนการสอนแบบไฮบริด หลังเข้าสู่สถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่นเป็นต้นมาองค์ประกอบ การเรียนการสอนจะแบ่งออกเป็นสามส่วน ส่วนหนึ่งคือ การเรียนการสอนโดยผ่านแพลตฟอร์มถ่ายทอดสด หมายถึงการเรียนการสอนแบบออนไลน์โดยใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ถือว่าเป็นห้องเรียนเสมือนจริง เช่น แอปพลิเคชัน voov meeting แอปพลิเคชัน zoom เป็นต้น ส่วนที่สองคือ การเรียนการสอนแบบใช้เครื่องมือส่งข้อความโต้ตอบแบบทันที เพื่อให้ให้นักศึกษาและอาจารย์สามารถสื่อสารกันทางไกล เครื่องมือที่ใช้เช่น กลุ่ม we chat กลุ่ม line เป็นต้น ส่วนที่สามคือการเรียนการสอนแบบการส่งเอกสารด้วยแพลตฟอร์มออนไลน์ แพลตฟอร์มออนไลน์เหล่านี้สามารถส่งเอกสารการเรียนการสอนในรูปแบบเสียง รูปแบบภาพ หรือรูปแบบอื่น ทำให้นักศึกษาสามารถทบทวนเนื้อเรื่องที่เรียนมาในนอกเวลาเรียน เช่น แอปพลิเคชัน Net disk แอปพลิเคชัน YouTube และแอปพลิเคชัน Google classroom เป็นต้น

### **วิธีดำเนินการวิจัย**

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับบัณฑิตศึกษา หลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา” ในครั้งนี้ ผู้เขียนใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบ

ผสมผสาน (Mixed Method Research) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์จากผู้เกี่ยวข้อง ได้แบ่งเป็น

### **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**

ประชากร ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนชาวจีน และนักศึกษาชาวไทย ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการเรียน การสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาชาวไทย สาขาวิชาการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะ ภาษาต่างประเทศ ระดับปริญญาโท ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา รุ่นที่ 1 ถึงรุ่นที่ 4 ทั้งหมด 30 คน หนึ่งโน้น มีรุ่นที่1 จำนวน 13 คน รุ่นที่ 2 จำนวน 3 คน รุ่นที่ 3 จำนวน 7 คน รุ่นที่ 4 จำนวน 7 คน

### **ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)**

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้ อาจารย์ผู้สอนชาวจีน ระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 5 คน

### **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**

เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

#### **1. แบบการวิเคราะห์เนื้อหาเอกสาร**

1.1 ศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะ ภาษาต่างประเทศ รวมไปถึงศึกษาเอกสารประกอบการใช้หลักสูตร เพื่อศึกษาสภาพรูปแบบการบริหาร การเรียนการสอนภาษาจีน

1.2. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี ดำรงและงานวิจัยที่เกี่ยวกับสภาพรูปแบบการบริหารการเรียน การสอน ภาษาจีน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเค้าโครงสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม

2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่เกี่ยวข้อง ใช้วิธี สัมภาษณ์แบบเจาะจงลึกแบบรายบุคคล (Face to Face) ด้วยแบบสัมภาษณ์ถึงสภาพการเรียน การสอน ภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาในปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลัง สถานการณ์โควิด-19เป็นโรคประจำถิ่น เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบเกี่ยวกับแนวคิดและการพัฒนารูปแบบการเรียน การสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

3. แบบสอบถามรูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา จะทำแบบสอบถามเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปและทัศนคติที่นักศึกษามีต่อการเรียน การสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษา

### **การเก็บรวบรวมข้อมูล**

1. รวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ทำการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ แนวคิดและรูปแบบจากหนังสือ เอกสารที่เกี่ยวข้อง บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์ต่าง ๆ โดยผู้เขียนกำหนด ประเด็นที่ต้องการศึกษาแยกเป็นหมวดหมู่ ตามวัตถุประสงค์และข้อคำถาม และทำการค้นคว้าหาข้อมูลจาก เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และตีความข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยได้แก่ รูปแบบ การบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่นของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สุดท้ายได้เป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำโดยเป็นลายลักษณ์อักษร

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เขียนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์กลุ่มนี้ผู้เขียนได้ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา นัดล่วงหน้า ซึ่งผู้เขียนได้ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่เตรียมไว้ซึ่งมีลักษณะปลายเปิด โดยผู้เขียนใช้จดบันทึก และขออนุญาต บันทึกเสียง บันทึกภาพ จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 2 จะสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้เขียนได้ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา นัดล่วงหน้า ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่เตรียมไว้ซึ่งมีลักษณะปลายเปิด โดยผู้เขียนจะสัมภาษณ์แบบออนไลน์ และขออนุญาตบันทึกภาพและเสียงตลอดการสัมภาษณ์ จำนวน 3 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยแจกแบบสอบถามผ่านทาง google sheets ให้กับนักศึกษาชาวไทยระดับปริญญาโท สาขาวิชาการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะต่างประเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทั้งหมด 30 ฉบับ และได้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 30 ฉบับ

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยหนังสือ เอกสารที่เกี่ยวข้อง บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์ต่าง ๆ การสัมภาษณ์ แบบสอบถามผู้เขียนทำการสอบถามข้อมูลจากแต่ละแหล่ง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยกำหนดในการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์เนื้อหาจากแนวคิดทฤษฎี งานวิจัย ฯลฯ ที่เกี่ยวข้อง การลดทอนข้อมูลเพื่อหาลักษณะเด่นหรือน่าสนใจสำหรับหมวดข้อมูลนั้น จะดำเนินการตั้งแต่การวางแผนการเก็บข้อมูล การจัดประเภทและเวลาในการจัดเก็บข้อมูลนั้น ๆ รวมทั้งนำข้อมูลดิบมาแยกหมวดหมู่ ประเภท และทบทวนจุดที่น่าสนใจของข้อมูลเพื่อนำมาจัดสร้างข้อมูลเชื่อมโยงนำมาสู่การสร้างข้อสรุปและยืนยันผลสรุป

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์โดยวิธี SWOT Analysis สรุปจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของการพัฒนารูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

### ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาระหว่างสถานการณ์โควิดและหลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา แบ่งเป็นดังนี้

1.1 ด้านผู้บริหาร โรคระบาดโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทำให้ทำให้แนวคิดและวิธีการเรียนการสอนดั้งเดิมได้รับการ

ท้าทาย เช่น ต้นทุนและแรงกดดันการดำเนินการของมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การจัดตารางเรียนต้องคำนึงถึงเขตเวลาของทั้งผู้สอนและผู้เรียนอันเนื่องจากผู้สอนกับผู้เรียนต่างอยู่ในเขตเวลาที่ต่างกัน ผู้สอนไม่มีภาคภูมิใจในการทำงาน มีความรู้สึกท้อแท้ใจมากขึ้น รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในกรณีฉุกเฉินอย่างโรคระบาดโควิด-19 ผู้สอนและผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์การสอนแบบออนไลน์ จนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนมีพึงประสงค์ อย่างไรก็ตาม ในสถานการณ์หลังโควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่น รูปแบบการเรียนการสอนแบบไฮบริดอาจจะเป็นแนวทางใหม่สำหรับการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยข้ามชาติ สำหรับผู้บริหารตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนา รูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์

1.2 ด้านอาจารย์ผู้สอน ถึงแม้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 เป็นแนวทางใหม่และเป็นแนวทางที่เหมาะสม แต่รูปแบบการเรียนการสอนใหม่นี้ก็มีปัญหาหลายประการ เช่น ประการที่หนึ่ง การใช้อุปกรณ์สื่อสารทางออนไลน์ ประการที่สอง วัสดุการเรียนการสอนแบบออนไลน์ไม่เพียงพอ ประการที่สาม อุปกรณ์ทางอินเทอร์เน็ต แพลตฟอร์มการเรียนการสอน ความต่างของเวลาระหว่างประเทศจะส่งผลกระทบต่อ การเรียนการสอน ประการที่สี่ การดูแลควบคุมกระบวนการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นเรื่องยาก ประการที่ห้า สำหรับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างในผู้เรียนจะน้อยกว่าแบบในห้องเรียน หลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่นยังจำเป็นต้องอาศัยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนแบบออนไลน์ อาจารย์ผู้สอนควรพัฒนาทักษะการเรียนการสอนภาษาจีนแบบออนไลน์และเทคนิคการเรียนการสอนแบบไฮบริด

1.3 ด้านผู้เรียน จากผลนักศึกษาส่วนมากคิดว่างรูปแบบการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์เป็นรูปแบบที่ดีที่สุดสถานการณ์โควิด-19 หมายถึงว่านักศึกษา แต่คนที่ได้ปรับตัวกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ยังอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=2.70, S.D.= 0.794$ ) เรื่องการใช้แอปพลิเคชันสำหรับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ยากมากสำหรับพวกเขา ( $\bar{X}=4.30, S.D.= 0.651$ ) และได้เห็นว่าการเรียนการสอนแบบในห้องเรียนมากกว่า ( $\bar{X}=3.90, S.D.= 0.845$ ) แต่สิ่งที่น่าชื่นชมคือนักศึกษาสามารถเข้าเรียนตรงเวลา ( $\bar{X}=3.90, S.D.=0.712$ ) และยังมีประสบการณ์การเรียนออนไลน์ในระดับมาก ( $\bar{X}=3.50, S.D.= 1.225$ ) ซึ่งทำให้อาจารย์ผู้สอนไม่ต้องห่วงระเบียบวินัยระหว่างการเรียนการสอนมากนัก การเรียนแบบออนไลน์ยากที่ตามทันผู้สอนหรือเพื่อน ๆ ( $\bar{X}=3.40, S.D.= 1.037$ ) อยู่ในระดับปานกลาง การเรียนแบบออนไลน์ทำให้มีผลการเรียนไม่ดีเท่าเดิม ( $\bar{X}=3.30, S.D.= 1.208$ ) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 2 ผลของแบบสอบถาม

| No. | item                                                 | Mean ( $\bar{X}$ ) | แปล       | Std. Deviation (S.D.) |
|-----|------------------------------------------------------|--------------------|-----------|-----------------------|
| 1   | การเรียนแบบออนไลน์เป็นแนวทางที่ดีในสถานการณ์โควิด-19 | 4.60               | มากที่สุด | 0.675                 |
| 2   | การใช้แอปพลิเคชันสำหรับการเรียนออนไลน์ยาก            | 4.30               | มาก       | 0.651                 |
| 3   | การเรียนในห้องเรียนดีกว่าแบบออนไลน์                  | 3.90               | มาก       | 0.845                 |
| 4   | เข้าเรียนแบบออนไลน์ตรงเวลาทุกครั้ง                   | 3.90               | มาก       | 0.712                 |
| 5   | เข้าใจเนื้อหาที่เรียนในห้องเรียนมากกว่าออนไลน์       | 3.80               | มาก       | 0.761                 |
| 6   | การเรียนแบบออนไลน์เรียนง่ายกว่าในห้องเรียน           | 3.60               | มาก       | 0.932                 |
| 7   | เคยมีประสบการณ์การเรียนออนไลน์มาก่อน                 | 3.50               | มาก       | 1.225                 |
| 8   | การเรียนแบบออนไลน์ยากที่ตามทันผู้สอนหรือเพื่อน ๆ     | 3.40               | ปานกลาง   | 1.037                 |
| 9   | การเรียนแบบออนไลน์ทำให้ท่านมีผลการเรียนไม่ดีเท่าเดิม | 3.30               | ปานกลาง   | 1.208                 |
| 10  | ท่านได้ปรับตัวกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์            | 2.70               | ปานกลาง   | 0.794                 |

2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาหลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่น

ตารางที่ 3 ผลการสังเคราะห์ Tows Matrix ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาแบบออนไลน์

| ผลการสังเคราะห์ Tows Matrix ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาแบบออนไลน์ |                                                    |                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| ปัจจัยภายใน<br>ปัจจัยภายนอก                                                          | S <sub>1</sub> ไม่จำกัดเวลาและสถานที่              | W <sub>1</sub> ขาดการสื่อสารทางอารมณ์                              |
|                                                                                      | S <sub>2</sub> มีรูปแบบการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย | W <sub>2</sub> ไม่มีส่วนช่วยต่อความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น |
| O <sub>1</sub> สะดวกสบายและประหยัดทรัพยากรของการเรียนการสอน                          | กลยุทธ์เชิงรุก(SO Strategy)                        | กลยุทธ์เชิงแก้ไข(WO Strategy)                                      |
| T <sub>1</sub> ปัญหาด้านการสื่อสาร                                                   | กลยุทธ์เชิงป้องกัน(ST Strategy)                    | กลยุทธ์เชิงรับ(WT Strategy)                                        |
| T <sub>2</sub> ยากที่จะดำเนินการทดสอบอย่างมีประสิทธิภาพ                              |                                                    |                                                                    |

**ตารางที่ 4** ผลการสังเคราะห์ Tows Matrix ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาแบบออนไลน์

| ผลการสังเคราะห์ Tows Matrix ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาแบบออนไลน์ |                                                                          |                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| ปัจจัยภายใน<br>ปัจจัยภายนอก                                                          | $S_1$ ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันเยอะ                              | $W_1$ จำกัดเวลาและสถานที่                |
|                                                                                      | $S_2$ เป็นวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมซึ่งเป็นวิธีที่ผู้สอนถนัดอยู่แล้ว | $W_2$ รูปแบบการเรียนการสอนค่อนข้างตายตัว |
| $O_1$ เป็นวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ได้รับความนิยมมาก                            | กลยุทธ์เชิงรุก(SO Strategy)                                              | กลยุทธ์เชิงแก้ไข(WO Strategy)            |
| $T_1$ การกระจายทรัพยากรของการเรียนการสอนไม่เท่าเทียม                                 | กลยุทธ์เชิงป้องกัน(ST Strategy)                                          | กลยุทธ์เชิงรับ(WT Strategy)              |
| $T_2$ ถ้ามีกรณีฉุกเฉินจะส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนอย่างมาก เช่น โควิด-19            |                                                                          |                                          |

3. ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาหลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่น มีดังนี้

3.1 หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้มีการพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนหลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่น โดยนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปสู่วิธีปฏิบัติที่เป็นระบบเพื่อการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เช่น มีคณะกรรมการดำเนินงาน มีแนวทางการดำเนินงานมีระบบ ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

3.2 สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงวิชาการระหว่างอาจารย์คนจีนและอาจารย์คนไทย ในเรื่องการบริหารการเรียนการสอนตามรูปแบบไฮบริดโดยดำเนินการให้มีระบบและต่อเนื่อง อาจจะเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเป็นการพัฒนานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

3.3 สนับสนุนให้ผู้เรียนมีช่องทางได้พัฒนาตนเองโดยการเรียนการสอนแบบไฮบริด และอาจารย์ผู้สอนควรชี้แนะวิธีค้นคว้าข้อมูลและระเบียบวิธีวิจัย ปลูกฝังให้นักศึกษามีความสนใจในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนเชิงวิชาการ

3.4 สนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือไม่เพียงแต่ระหว่างประเทศ ยังต้องมีเครือข่ายความร่วมมือภายในประเทศไทย เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ อย่างครบถ้วน

3.5 รูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนนั้นควรทำเป็นตารางหรือรูปภาพ เพื่อให้เข้าใจชัดเจนขึ้น ควรแยกเป็นแผนการบริหารงาน มาตรการและแนวทางดำเนินงาน

## อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับบัณฑิตศึกษา หลังสถานการณ์โควิด-19 เป็นโรคประจำถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา” อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านผู้บริหาร พบว่า รูปแบบการบริหารการเรียนการสอนต้องให้ความสำคัญกับการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม มีระบบและกลไกการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและสร้างเครือข่ายความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและอิทธิพลของประเทศจีนได้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว กระแสนิยมจีนก็กลายเป็นกระแสอดนิยมนไปเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในประเทศไทย ตามข้อมูลจากสำนักงาน “ฮันบัน (HANBAN)” ประจำประเทศไทย ระบุว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีสถาบันขงจื๊อมากที่สุดในโลก คือ จำนวน 13 แห่ง ทั่วประเทศ และห้องเรียนขงจื๊ออีก 11 แห่ง (อัญญรัตน์ มะลาศรี และ Wei, 2560) ถึงต้นปี 2021 สถาบันขงจื๊อได้ขยายเพิ่มเป็น 16 แห่ง มีครูอาสาสมัครชาวจีนเกินกว่า 17,000 คนกระจายสอนภาษาจีนอยู่ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศไทยมากกว่า 1000 แห่ง นักศึกษาและนักเรียนชาวไทยที่เรียนภาษาจีนมีมากกว่าหนึ่งล้านคน

2. ด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่า ควรให้ความสำคัญแก่การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภาษาจีน วิชาการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศเป็นสาขาวิชาที่มีเอกลักษณ์ มักจะสะท้อนให้เห็นถึง สถานการณ์ของโลกซึ่งสอดคล้องกับ“วิชานานาชาติที่อ่อนไหว”(Li Mingyu, 2020) แต่โรคโควิด-19 ได้เกิดขึ้น ส่งผลกระทบต่อสาขาวิชานี้อย่างรุนแรง เพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่แปรปรวน รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นแนวทางใหม่และเป็นแนวทางที่เหมาะสม วัตถุประสงค์ของการศึกษาทางไกลได้แก่ เพื่อให้บริการทางด้านการเรียนให้กับผู้เรียนเฉพาะตัว พัฒนาเอกสารการเรียนอย่างเป็นระบบ สร้างกระบวนการเรียน และกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนบริการด้านการเรียน (Su Mu and Wang Yanan, 2020) แต่เนื่องด้วยสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน และไม่รู้จักเหตุผล ทำให้การเรียนการสอนต้องอยู่ในรูปแบบการเรียนการสอนทางไกลแบบฉุกเฉิน หรือใช้ คำพูดของใครบางคนที่ยกย่องว่าเป็น “การเรียนการสอนแบบโรคระบาด ” (Millman,2020) ซึ่งส่งผลกระทบต่อรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์มีปัญหาหลายประการ ได้แก่ ผลการเรียนแบบออนไลน์ ยังไม่พึงประสงค์ ขาดคำชี้แนะและคำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน ภาษาจีนไม่เท่ากัน ทำให้ผู้เรียนยากที่จะเข้าใจเนื้อหาใจความของรายวิชาเชิงวิชาการต่าง ๆ

3. ด้านผู้เรียน พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นรูปแบบที่ดีที่สุดสถานการณ์ โควิด-19 อยู่ในระดับมากที่สุด หมายถึงผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ แต่คนที่ ได้ปรับตัวกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ยังอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการมีประสบการณ์การเรียน ออนไลน์อยู่ในระดับมาก การใช้แอปพลิเคชันสำหรับการเรียนออนไลน์ยังไม่ค่อยถนัด การเรียนแบบออนไลน์ ยากที่ตามทันผู้สอนหรือเพื่อนๆอยู่ในระดับปานกลาง การเรียนแบบออนไลน์ทำให้มีผลการเรียนไม่ดีเท่าเดิม อยู่ในระดับปานกลาง การเรียนการสอนออนไลน์เป็นทางออกที่ดีสำหรับสถานการณ์โควิด-19 รูปแบบการเรียน การสอนแบบออนไลน์มีจุดแข็งคือ ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ และมีรูปแบบการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย จุดอ่อนคือขาดการสื่อสารทางอารมณ์ไม่มีส่วนช่วยต่อความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งนำมาด้วย โอกาสกล่าวคือสะดวกสบายและประหยัดทรัพยากรของการเรียนการสอน อีกทั้งยังมีอุปสรรค ได้แก่ ปัญหา ด้านการสื่อสารและยากที่จะดำเนินการทดสอบอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้ “กระแสนิยมจีน” (Yao,2015) และ ยุค “New Normal”แล้ว เราควรพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบ “อินเทอร์เน็ต+การเรียนการสอน ภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ”อย่างลึกซึ้ง เพื่อเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอน พัฒนาอุปกรณ์การเรียน การสอนให้เหมาะสมกับยุค“New Normal” มีนวัตกรรมใหม่ในด้านการออกแบบการเรียนการสอน ใช้การ เรียนการสอนแบบออนไลน์ให้มีประโยชน์มากที่สุด เปิดการเรียนการสอนทางไกลโดยผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อเปิดแนวทางใหม่ในด้านการพัฒนาสาขาวิชานี้ (Li Mingyu, 2020) เราจึงควรพยายามพัฒนารูปแบบการ บริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรวัสดุการเรียนการสอน สำหรับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เสริมสร้างระบบการประเมินผลให้สมบูรณ์ขึ้น มีการวางแผนในเรื่อง การดูแลนักศึกษาและการอบรมคณะอาจารย์ สนับสนุนทางด้านเทคนิคการรักษาอินเทอร์เน็ตเพื่อสอดคล้อง กับรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

## ข้อเสนอแนะ

1. แนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาในอนาคตอาจจะเป็นแบบออนไลน์ผสมกับแบบในห้องเรียน รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์จะไม่ใช่ว่าเสริมที่แนบมากับรูปแบบการเรียนการสอนแบบในห้องเรียนอีกแล้ว แต่เป็นรูปแบบใหม่อย่างเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งอาจจะมี 3 รูปแบบ ได้แก่ แบบในห้องเรียนล้วน ๆ แบบออนไลน์ผสมกับแบบในห้องเรียนและแบบออนไลน์ล้วน ๆ

2. โควิด-19 ยังส่งผลกระทบต่อหลาย ๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้การเรียนการสอนแบบออนไลน์จำเป็นต้องดำเนินกันไปเรื่อย ๆ อย่างเป็นอิสรภาพ ในปัจจุบันนี้ รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาแบบออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเป็นรูปแบบประจำแล้ว ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างเป็นอิสรภาพ ผู้เขียนเชื่อว่าจะมีโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในแต่ละประเทศจะเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเป็นรูปแบบประจำให้มากขึ้น

3. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนต้องแสวงหาโอกาสในยามวิกฤต ใช้ข้อดีของทั้งรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์และออนไลน์ให้มีความประโยชน์เพื่อเผชิญกับปัญหาในสถานการณ์ตอนนี้และวางแผนการพัฒนาระยะยาว ขยายเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งยังต้องศึกษารูปแบบการบริหารการเรียนการสอนภาษาจีนระดับบัณฑิตศึกษาตามทุกสถานการณ์และทุกสถานที่

## เอกสารอ้างอิง

- ธัญญารัตน์ มะลาศรี และ Wei, J.R. (2560). การจัดเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาจีน สำหรับผู้เรียนชาวไทย. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพ*, 4(3), 80-88.
- เอกชัย บุญญาธิฐาน. (2553). *คู่มือวิเคราะห์ SWOT อย่างมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- Yao, W. (2015). Label switching and its solutions for frequentist mixture models. *Journal of Statistical Computation and Simulation*, 85, 1000-1012.
- Bradley, B.B. and Kelley, H. (2017). Examining the influence of self-efficacy and self-regulation in online learning. *College Student Journal*, 51(4), 518-530.
- Daniels, C., & Feather, S. (2002). Student perceptions of online learning: A comparison of two Different populations. *Proceedings of the Conference on Information Systems Applied Research, USA*.
- Flege, J. E., & Timonium, M. D. (1995). *Second language speech learning: Theory, findings, and problems*, Inw. Strange (ed), *Speech perception and linguistic experience: Issues in cross-language research*, 233-277.
- Garnham, C., & Kaleta, R. (2002). *Introduction to Hybrid Courses, Teaching with Technology Today*. Retrieved May 9, 2023, from <http://www.uwsa.edu/ttt/articles/garnham.htm>

- Garrison, D. R. (2000). The oretical challenges for distance education in the 21st century: A shift from structural to transactional issues. *The International Review of Research in Open and Distance Learning*, 1(1),1-17.
- Hannay, M. & Newvine, T. (2006). Perceptions of distance learning: comparison of online and traditional learning. *MERLOT Journal of Online Learning and Teaching*, 2(1),1-11.
- Lanier, M. M. (2006). Academic integrity and distance learning. *Journal of Criminal Justice Education*,17(2), 244-261.
- Robertj, B. (2009). The Use of Technology for Second Language Distance Learning. *The Modern Language Journal*, 93, 822–835.